

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 12 Din, za inozemstvo 22 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

F. SVETEK:

Megla je zmagala.

Treba je bilo te povodnji, da se izkaže, katera hiša je bila dovolj trdno zidana.

(Jermanove besede v Cankarjevih »Hlapcih«.)

Izid ljubljanskih volitev bo presenčil vse, ki tega volilnega boja niso videli od blizu.

Ljubljansko ljudstvo dosedaj še ni preživelo niti enega programatičnega boja. Sicer so se pred vojno lasali med seboj liberalci in klerikalci, a ta boj se ni vršil za načela, kajti pri procesijah sta se g. dr. Tavčar in g. dr. Šusteršič vedno znašla v »enotni fronti«.

Socialisti v Ljubljani nismo kot samostojna stranka prišli dosedaj še nikdar v poštev. Kvečjemu so se trgale meščanske stranke za naše glasove pri eventualnih ožjih volitvah. Organizacije nismo imeli, zato so se pa posamezni voditelji tako vživel v barantanje z meščanskimi strankami, da je bilo končno že samo po sebi razumljivo, če smo služili kot rep te ali one meščanske stranke.

Gotovo je bilo težko s člani, ki so imeli tako moralo, nastopiti samostojno v boj proti trem nasprotnim skupinam, ki so izrabljale najbolj priljubljene fraze in ki so imele silno bogat volilen aparat v rokah. Kdor je videl njihove razkošno bogate letake, nebroj dobro plačanih agitatorjev, avtomobile in kočije, ki so švigale dan in noč od volilca do volilca, ta se bo zavedal kakšne požrtvovalnosti je bilo treba, da nismo popolnoma zginili v tej nemoralni povodnji.

Proti njihovem bogastvu smo postavili mi v boj svojo revščino, borna

dva letaka, ki smo jih izdali, sta v pol ure zginila, kajti nasprotne stranke so imele plačane ljudi, ki niso imeli druge naloge, kakor trgati nasprotniške lepake in letake.

Najhujše za nas je bilo pa to, da smo šele v zadnjem času obračunali s tistimi voditelji, ki so nas vezali enkrat k eni, enkrat k drugi stranki, in da so ti odnesli seboj ves organizacijski aparat, nam pa pustili samo dolgove, dočim smo morali mi graditi vse iznova pod najtežimi okoliščinami.

Kdor ve, kaj to pomeni, če moraš sredi najhujšega boja šele zbirati armado, ta bo tudi vedel, kakšne težkoče so s tem zvezane.

Naš aparat je bil v primeri z nasprotniškim tako malenkosten, kakor puška proti težkemu topu. Na volilnem oklicu smo mi na pr. obrazložili načrt za odpravo stanovanjske bede. (Ta načrt so predlagali tudi Mariborčani). Nasprotniška agitacija je bila tako demagogična in tako silna, da so n. pr. v »Slovcu«, »Zarji« in »Delavskih novicah« proglasili, da hoče uvesti Bernot neki »trapasti davek«, po katerem bodo morali reveži plačati velike svote še za stanovanja in Ljubljančani so verjeli, ker nismo imeli na razpolago sredstev, da jih prepričamo, da imamo mi prav.

Malo nas je ljubljanskih socialistov, a ko smo gledali, kako se vozijo v bogatih avtomobilih po Ljubljani komunisti in zarjani v bratskem objemu s klerikalci, smo imeli vsi veliko zadoščenje, — da nas je sicer malo a da smo ohranili naš rdeči prapor — čist.

DR. M. KORUN:

Izdajica delavskih koristi.

Dr. Perič je na volivnem shodu »Zveze delovnega ljudstva« v soboto v »Unionu« izrekel stavek: »Bernotova klika je izdajica delavskih koristi«. Ta stavek njegovega govora me silni, da napišem tele vrstice, kajti taka izjava dr. Periča ne sme ostati brez stvarnega odgovora.

O sodrugu Bernotu kot politiku in tajniku stranke lahko sodi vsak, kakor hoče. Tudi jaz se ž njim ne strinjam vedno. Ali tega ne pozabim nikdar, da je od strankinega zbora izvoljeni tajnik stranke in da odgovarja za vse svoje delo strankinemu načelstvu in strankinemu zboru. Tamkaj je tudi mesto, kjer ga vsak lahko pozove na odgovor, če se je kje kaj pregrešil.

Ali če pregledujem vse njegove grehe, enega vendar ne morem najti med njimi: da bi se bil izneveril strankinemu programu ali pa da bi se bil postavil s svojim delom izven organizacije stranke.

Ljubljanska krajevna organizacija, kateri pripada dr. Perič, se je postavila izven pokrajinske strankine organizacije že lansko leto in pri tem je ostalo do danes. Glavni odbor SSJ v Belgradu je ta razkol nekako trpel, stoječ na stališču, da bo čas oblažil difference in da se bodo nasprotstva izravnala.

Rečj moram, da sem tega mnenja bil tudi jaz. Sicer mi marsikaj ni bilo všeč, kar je ta ljubljanska organizacija napravila in celo mi ni ugajala »Zveza delovnega ljudstva«, v katero je ta organizacija šla vendar sem pa bil mnenja, da bodo dr. Peričevi prijatelji uvideli svoje nepravilno ravnanje in pomagali sami iskati pot nazaj.

Zadnji dnevi pred volitvami pa so me prepričali o tem, da sem se motil. Oglas »Zveze delovnega ljudstva« ima v sebi stavke ki so v diametralnem nasprotstvu s sklepi in delom naše SSJ: to kaže, da obstoji med nami tudi načelna

razlika. Dr. Perič jo — kakor vidimo — tudi čuti in je temu svojemu občutku dal izraza v stavku: »Bernotova klika je izdajica delavskih koristi«. On pozablja, da stoji za Bernotom ne samo slovenski del SSJ, ampak celotna SSJ, ki sicer lahko molči, dokler smatra kak prepir za lokalni spor v organizacijskih stvareh, ki pa ne bo nikdar dovolila takega postopanja, kakor je dr. Peričevo.

Kdor je socialist in se ne strinja z delovanjem posamezne osebe v stranki, ima pravico in dolžnost boriti se v okviru stranke pri dotičniku; kdor se ne strinja s kurzom vodstva v stranki, ima pravico in dolžnost boriti se kot opozicija v stranki, da zmagajo njegovi vidiki.

Nikdar se nisem strinjal z našimi takozvanimi separatisti, ker so boj proti ne-ljubemu jim sodr. Bernotu in vodstvu stranke zanesli na torišče izven stranke. Ali nikdar se nisem dal o tem prepričati, da delajo vse, kar delajo, zato, ker so načelno nekaj drugega kakor mi.

Sedaj to vem in storil bom vse, kar je v moji skromni moči, da se situacija razčisti. Glavni odbor stranke ima besedo in on naj govori! Mi se bomo njegovemu izreku pokorili; če ste vi okrog dr. Periča socialisti, se mu boste tudi morali pokoriti; če ne, pa se bodo naša pota ločila za vedno!

Opomba ured.: Pozdravljamo to moško besedo sodr. dr. Koruna. Oprosti naj nam pa, če pripomnimo, da njegovega končnega izvajanja ne razumemo. Tudi mi bi radi, da bi bila stranka velika, toda nikakor ne maramo, da bi bila gnila, zato bomo i iz uredništva i iz tajništva strogo pazili, da ostane gniloba izven stranke. Tudi če bi se Kocmurjeva organizacija z županom vred takoj jutri začela pokoravati strankinemu pravilniku, ne more biti sprejeta v stranko kot organizacija prav tako, kakor ne morejo biti sprejete niti komunistične, niti narodno socialne, niti krščansko socialne organizacije. **Posamezniki bodo morali vstopiti**, za nikogar ne bo veljala izjema, pravilnik velja za vse enako. Če bi pa kongres kot najvišja instanca drugače sklenil, bo sklenil kvečjemu odpustiti kai tistim delavcem, ki so zaradi bede zaostali s prispevkom, nikdar pa ne tistim, ki so dve leti odtegovali stranki svoje prispevke zato, da so jo potem z njimi pobijali. (»Zarja«, volitve, poslanci itd.). Na tem kongresu namreč ne bo nikakih delegatov »iz milosti«, vsa Slovenija že zdaj ve, katere organizacije bodo imele tam polno glasovalno pravico — bile so v tisku objavljene. — Sicer pa mislimo, da je tudi sodr. dr. Korun tega mnenja in da je napisal ta konec je zato, da izgleda klofuta bolj mehko.

Izid pri ljubljanskih občinskih volitvah.

1.

Dr. Vidmar,
šahist.
Slavenska banka.
(Praprotnik-Zerjav).
Kmetiški fond.
Uradniška pragmatika itd.
itd. itd.

Volkovi . 95% = 1731
pastirji . 4% = 73
ovce . 1% = 18

100% = 1822

2.

Dr. Perič,
advokat.
Zadružna gospo-
darska banka.
Pollakovo človekoljubje!
Razne nagrade in žegnani
zvonovi.
Vitezi rdečega križa
na Zaloški cesti.
Zveza gnilih kompromisov.

Volkovi 10% = 395
pastirji 25% = 988
ovce (pobožne) . 65% = 2569

100% = 3952

3.

Jože Ogrin,
mizarski pomočnik.
Stranka ročnega in
duševnega delavstva
ter upokoencev.
Išči resnico — spoštuj svoj
razum!

Svobodni ljudje
socialisti
100% = 295

4.

Dr. Ravnihar,
advokat.
Jadranska banka.
40 letno magistratovanje
z bankrotom!
Velekapitalist Knez
in narodno „socialistični“
program.
Bratstvo lačnih in sitih!

Volkovi . . . 70% = 2042
pastirji . . . 10% = 291
ovce (narodne) 20% = 584

100% = 2917

Tak je izid. Predvsem je treba ugotoviti splošno zadovoljnost, da so bili »demokratje« po zasluženju tepeni na vseh poljih; posebno v Belgradu se bo to občutilo. Žal pa, da so bili tepeni samo negativno . . .

Zmagala sta dva. Prvič je zmagal socializem, kajti vse stranke, še celo izraziti kapitalisti pri JDS so agitirali s socialističnim programom. Drugič je pa zmagala ljudska neumnost, ki je dovolila, da natakne demagogija volilcem vrečo na glavo, vrečo, tako gosto vrečo, da se sploh nič ne vidi skozi. Kdor namreč upa, da bodo klerikalci izvajali kak »socialni program«, ta se zelo moti. Kajti vsako pošteno socialno delo odpira ljudstvu oči, tega si pa klerikalci ne žele.

Včasih — po drugod po svetu vsaj — je veljalo za dobro znamenje, če so dobili socialisti toliko glasov pri volitvah, kolikor so imeli organiziranih članov. V Ljubljani smo jih dobili trikrat toliko. Odkod ta razlika? Delavstvo je radi prevrata in

njegovih posledic začelo omalovaževati organizacije, posebno ker organizacija tudi precej velja, denarja pa nima nihče odveč. Časopis je pa plačalo, ker je bolj vidno, če preneha hoditi v hišo dnevnik, kakor pa če v izkaznici manjka potrdila za tekoči mesec. Prvo boli, drugo pa nič. Tisti pa, ki so imeli časopis, so nas volili vsi — dobili smo baš toliko glasov, kolikor imamo naročnikov »Napreja« (namesto tistih naročnikov, ki niso volilci, štejejo podnaročnike, ki so čitali »Naprej« iz druge roke). Samo ti se niso dali omajati od demagogije kakršno so vršili nasprotniki s svojim zlatim bičem: Smodejev krojač Kvas, kocmurjevska gospa Rakovčeva s svojo »moralo«, Ign. Mihevc, stanovanjski davek itd. itd. o vseh teh in takih slučajih večina ljubljanskih volilcev sploh nima niti pojma ali pa veruje tisto, kar ji je natvezil »Slovenec« in njegovi trije repovi: »Zarja« »Avtonomist« in »Delavske Novice«. Zato v našem proro-

kovanju: »**Toliko glasov naših, kolikor pametnih volilcev v Ljubljani**«, ni treba nič drugega popraviti, le to, da bi vendar v Ljubljani bilo pametnih lahko več nego 295 volilcev, pa so zapravili svojo pamet, ker so preleli! To velja tudi za nekatere delavske zaupnike, ki so mislili da je časopis dovolj, za osebno agitacijo pa »niso imeli časa«. Posebno za »slogaše« velja to! Kako že pravi Cankar v »Hlapcih«? »Vsa vas je pijana laškega vina — posebno pa ženske«. Laško vino pomeni petiot ki je poceni, da si ga delavno ljudstvo »lahko« privoščijo . . . — Baš ko smo zvedeli za izid volitev, je prišel kovinar: »Moram doplačati prispevke . . .« Šele poraz ga je poučil, da zmaga ne pride »od zgoraj«! — Sloga je lepa reč — toda nikdar ne sme pomeniti sedeža na dveh stoli, kakor n. pr. pri naših konzumarjih: za naš sklad 20 Din. za »Zarjinega« pa 50 Din. Še ne bo konec čiščenja! Vsak se bo moral vsesti na en sam stol!

Politične vesti.

+ **V Zagrebu** se bo vršil 10. decembra kongres Udruženja jugoslovanskih oblikujočih umetnikov. Ob tej priliki je dovolilo prometno ministrstvo vsem udeležencem 50% popust na železnicah.

+ **Jugofašistovsko glasilo »Pokret«** poroča, da so se obnašali »temni elementi na dan državnega praznika zelo izzivalno«. Tako n. pr. da niso hoteli v Novem Sadu izvesiti zastav Madžari in Nemci. To da je tako razkačilo orjunce, da so vrgli v uredništvo madžarskega lista »Delbacska« bombo in uredništvo razrušili. Tudi v Petrovaradinu niso hoteli prebivalci izobesiti zastav, toda oriunci so prebivalstvu pokazali kaj da so. Prihrumelo jih je okoli 300 ter so trg popolnoma demolirali. List pristavlja, da »raste duh novosadskih Srbov in Hrvatov«.

+ **V Belgradu** se je vršila 2. t. m. seja radikalnega kluba, na kateri so razpravljali o političnem položaju. Hrvaški blok meni namreč končno veljavno priti v Belgrad ter strmoglaviti vlado. Klub je sklenil soglasno odkloniti vsaka pogajanja s strankami, ki zahtevajo revizijo Astave.

+ **Narodno - socialistična stranka** je v Belgradu izdala proglas na srbske delavce, naj stopajo v niene vrste. Proglas pa ni še naletel na odziv. Stranka se najbolj trudi da bi prevzela nezadovoljne

elemente vladnih strank. Nastopa že kot rešiteljica režima. (?)

+ **Nova grška vlada** je postavila pred vojno sodišče princa Andreja in še več generalov. Vse zavezniške oblasti so sklenile upotrebiti vse svoje sile, da princa ne bodo ustrelili. Še celo francoska vlada je vsa iz sebe, sedaj, ko gre za princa, medtem ko ni hotela preje niti z mezinem ganiti.

+ **V Magnesiji v Mali Aziji** so poiskali kemalisti izmed grških vojnih ujetnikov one, ki so bili rojeni v Mali Aziji. Vse te okoli 800 po številu, so ustrelili, ostale pa izpustili. Plemensko sovraštvo je doseglo svoj vrhunec.

+ **V italijanskem parlamentu** je izjavil Mussolini, da je zakrivila umor grških ministrov francoska vlada, ki se ni hotela pridružiti zaveznikom. Mussolini je odredil, da ne priznava italijanska vlada nove grške vlade.

+ **Nemške oblasti** so v Münchnu aretirale zloglasnega kapitana Ehrhardta, ki se je udeležil Kappovega puča v Münchnu ter bil ustanovitelj reakcionarne »C« organizacije.

+ **V obrenskih pokrajinah** vlada veliko ogorčenje proti Francozom, ki nameravajo deželo proglasiti za svojo. V vseh mestih se vrše demonstracije, pri katerih Nemci naglašajo, da so minili časi, ko se je moglo odločevati o narodih brez njih in preko njihove glave

+ **V Kljevu** se je pričela obravnava proti 760 osebam, ki so obtožene zarote proti sovjetskim oblastim. Obtožence bodo najbrže na smrt obsodili.

+ **Iz Moskve** poročajo, da so pred dnevi sprejeli odredbo o sklicanju desetega rednega zborovanja sovjetov na 20. januarja. Program zborovanja je: 1. poročilo vseruskega osrednjega izvršilnega odbora in sovjeta narodnih komisarjev; 2. informacijsko poročilo o mednarodnem položaju; 3. referat o položaju industrije; 4. referat narodnega komisariata za poljedelstvo; 5. poročilo narodnega komisariata prosvete; 6. poročilo narodnega komisariata financ; 7. vprašanja sovjetske administracije; 8. volitve vseruskega osrednjega izvršilnega odbora.

+ **V Bruslju** se bo vršila v najkrajšem času konferenca zaveznikov o vojni odškodnini. Francoska vlada je sklenila za slučaj če je ne bi zadovoljila konferenca, prevzeti Porenje definitivno pod svojo oblast ter nadomestiti nemške uradnike s francoskimi. Francozi bi v tem slučaju zasedli tudi Essen in Bochum, da bi bila Francija popolnoma preskrbljena s premogom.

+ **Anglija** je koncentrirala vse svoje vojne ladje pred atenskim pristaniščem v znak protesta proti usmrčenju bivših grških ministrov.

+ **V angleškem parlamentu** je 2. t. m. zahteval poslanec delavske stranke Clynes, naj Anglija takoj odpokliče svoje če-

te iz renskega ozemlja. V Nemčiji je sedaj okoli 552 angleških častnikov in 8138 mož, za katere je vlada dosedaj izdala nad 54 milijonov funtov šterlingov.

Dnevne vesti.

Na temelju števil, ki jih objavljamo pod volilnimi skrinjicami dobijo klerikalci v ljubljanskem občinskem svetu 35 mandatov, demokrati starini 8 mandatov, demokrati mladini 5 mandatov in socialisti 1 mandat.

Zavednost volilcev v Ljubljani. V zadnjem trenutku, predno odda volilec s svojo kroglico vso moč, ki jo ima. — Socialist se je vrnil z volišča in povedal naslednje: Stal sem v vrsti in čakal, da pride red na mene. Za menoj sta stala dva elegantna gospoda. Razgovarjala sta se o skrinjicah. Eden od njiju pravi: Da je prva skrinjica demokratska, druga klerikalna, tretja od »Zajednice«, to pa vem, toda čigava neki je četrta skrinjica? Drugi odgovarja: »Saj res, katera neki more biti četrta?« Tako so bili o volilnih skupinah »podučeni« inteligenti! Ali je čudno, če so zmagali klerikalci?

Neki kmet iz vojvodinske Darde je te dni svojo ženo tiral pred sodnijo, ker ga je hotela zastrupiti. Zastrupiti pa ga je hotela iz ogorčenosti, ker jo je bil kar na lepem prodal nekemu gostilničarju za — dve vreči krompirja. Ženo so obsodili na 6 mesecev, moža pa so sodniki samo »pouchili«, da tako ne sme trgovati.

V članku »Učiteljstvo v nevarnosti«. (»Naprej« 3. dec.) nam je stavec besedo »grožnja« izpremenil v »prošnja«. Tako je postal članek nerazumljiv za vse, ki niso bili že itak informirani. Dotično mesto se ima glasiti: »ki so nasprotovali odločnejšemu nastopu proti maksimiranju poduradnikov tako, da je zastopnik poduradnikov to občutil kot grožnja«.

Ljubljana.

Informacijski krožek se snide v torek, 5. t. m. ob običajni uri.

II. sestanek znanstvenega odseka Slovenskega zdravniškega društva se bo vršil v sredo, dne 6. decembra ob 17. na int. oddelku javne bolnice. Spored: g. dr. F. Minař: »Malum Legg-Calvé-Perthes« in g. dr. R. Zaletel: »Sepsis puerperalis, njena dijagnostika in terapija«. — Odbor.

Zveza soferjev naznanja svojim članom, da se bo vršil članski sestanek v četrtek 7. t. m. ob 7. zvečer v gostilni g. Kodela na Rimski cesti št. 11. Odbor reflektira na polnoštevilno udeležbo.

Redni občni zbor »Društva slovenskih leposlovcev« se bo vršil dne 18. decembra t. l. ob 5. popoldne v posvetovalnici »Slovenske Matice«. K mnogoštevilni udeležbi vabi — odbor.

Celje.

V Celju se je ustanovila zadruga »Delavski dom«. Član zadruga postane lahko vsaka oseba, ali organizacija z enim ali več deleži. Pristojnina je 5 Din. Deleži so po 100 dinarjev, ki se lahko odplačujejo v mesečnih obrokih. Vse donise in pošiljatve je nasloviti na: »Delavski dom v Celju, Vodnikova ulica 3.

Zahvala. Sodrugu Ivanu Novaku se zahvaljuje za podarjeno vsoto enega deleža — Pripravljalni odbor »Delavskega doma« v Celju.

Otresli smo se tisočletnega suženjstva »nemškega nasilja«, tako so govorili narodni gospodje leta 1918 z balkona mestnega magistrata v Celju. Proletariat je ploskal, ker je mislil, da je narodna revolucija njegova zmaga ter da je obenem s ploskanjem izvršena tudi že socialna revolucija. Kmalu nato, zlasti pa sedaj, se je delavstvo lahko prepričalo, da so eksponenti nemškega življa sicer zginili, nekateri pa potihnil, preganjači slovenskih delavcev da pa so nam ostali. Eden izmed takih preganjačev se nahaja pri tvrdki Rakuš, veletrgovini z železom v Celju, ki ni naš državljan niti prijatelj našega jezika, še manj pa razredne organizacije. Ime tega zloglasnega gospoda zaenkrat zamolčimo, ker upamo, da se bo poboljšal poprej kakor bi bili prisiljeni, pojasniti mu § 103 zakona o zaščiti delavcev. Povemo mu le, da delavstvo ni voljno več prenašati šikan od onih ljudi, ki so le po milosti v naši zemlji. Korupcije ali protekcije, ki jo je g. . . upeljal ne bomo trpeli, da bi se razni gruntarji nastavliali, ki prinašajo gotovim gospodom mleko in druge pridelke kot nagrade. — Dalj časa že opazujemo preganjanje delavcev, povzročenih od ljudi, ki imajo slabo preteklost. Vse to in še drugo bomo objavili prihodnjč. — **Razredno zaveden delavec.**

Demokratska ljubezen do delavcev. Pred letom dni je predstojnik državne cinkarne v Celju protežiral SSDU (demokratsko organizacijo) njej na čelu nekoga Alojzija Reiniša, da bi onemogočil organizacijo kovinarjev, katera je v tem podjetju že marsikaj izvojevala v dobrobit delavstva. Ko je gospod predstojnik (demokratski obč. odbornik okolice Celje) sprevidel, da se delavstvo od ljudi Reiniševega kova ne da zaslepiti, je pre-

vzel klavirno vlogo preganjanja delavcev s pomočjo inž. Krulca. Ta je začel kar s paragrafi kazenskega zakona reševati delavsko vprašanje. Pred nekaj dni je odpustil nekega delavca iz službe brez odpovedi, ga predvsem nesramno naručil ter potem izročil policiji, sklicujoč se, da je bil delavec renegat ter da mu je zagrozil z lopato. Delavec je vložil pritožbo na merodajno mesto radi takojšnje odpovedi brez vzroka. Gospoda pa, katera igra še mogočno vlogo v cinkarni, sklicujoč se na priče, je takoj poiskala **razne paragrafe avstrijske zapaščine**, pa grozi sedaj delavcu s sodnijskim postopanjem. Vse take reči se dogajajo pod ero g. Baeblerja, kateri izrablja zastarele paragrafe v dosego kapitalističnega imperializma. To je tisti Baebler, kateri se norčuje z delavci, ki so pred prefigano buržuazijo duševno zaostali; norčuje se tudi z zakonom o zaščiti delavcev in z vlado. (Kadar bodo delavci vseh podjetij in vseh dežel spoznali, da le delo vzdržuje človeško družbo, tedaj bodo gospodje Baeblerjevega kova prenehali z absolutističnim preganjanjem in kratenjem delavskih pravic. — Op. poroč.).

Maribor.

Težke ure mora preživljati mariborski separatistični pravilnik (njegovi očetje), ker je morala »Volksštima« v teh dneh dati prostora članku, ki se absolutno ne strinjajo z njenim stališčem glede progresivnega davka, ki pa nasproti zagovarjajo tisto, kar smo mi v svojem »Napreju« nešteto krat zapisali. Ta razdvojenost mnenj v mariborski separatistični organizaciji je zelo značilna, žal pa, da se je pokazala šele sedaj, ko bo treba nadočisti omejenih uplivov par njenih vodilnih meščanski ideologov in da pride zopet v redne stike z našo stranko. Če bi tisti sodrugi, ki danes kažejo, da ne vidijo v našem stališču glede odločilnosti večinskih sklepov in o progresivnosti nič vrednih geometričnih konstrukcij, če bi tisti sodrugi nastopili v času, ko smo hoteli, da se tudi mariborska organizacija demokratično podvrže strankinemu štatskemu zakonodajstvu kakor vse druge, ne pa da si kot manjšina pred kongresom ustvarja svoj »ekstravuršt« — tedaj bi danes marsikaj drugače izgledalo: Kdor je mož, bo sedaj izvajal konsekvence!

Kvartet Zika bo koncertiral 7. dec. v Mariboru. Na programu je med drugimi tudi slovit Smetanov kvartet »Iz mojega življenja«. Kdor je bil pri zadnjem koncertu Zikovega kvarteta, gotovo ne bo zamudil še te prilike. V predprodaji

FR. SVETEK:

Zmaga ali propad?

(Konec).

Najvažnejša naloga teh organizacij je pa v tem, da bodo morale znati zmeriti pravo vrednost dela. Sedaj ga še ne znajo, ker če bi ga znale, bi današnje plače ne bile tako krivične, da zasluži eden 25—30 K na uro, njegov pomagač, ki dela mogoče še enkrat težje delo, pa samo 10—14 K.

Danes je taka socialna krivica mogoča, ker stoji za njo podjetnikov bič, v socialistični družbi bi pa tako odmerjenje plače redilo resne pretresljaje.

Seveda ni s tem rečeno, da boljše kvalificirani ne sme dobiti boljše plače, narobe, mora jo dobiti, vendar v nekem pravičnem razmerju.

Strokovne organizacije bodo morale svoje delovanje usmeriti v tej smeri, sicer jih čaka velik polom.

K strokovnim organizacijam je prištevati tudi organizacijo

kmetskega ljudstva.

Tu bo treba vzgojiti kmetsko ljudstvo za združeno obdelavanje polja. Izšolati bo treba toliko strokovnjakov, koli-

kor jih bo ta organizacija potrebovala takrat, ko bo sodelovala pri vodstvu proletarske države.

Politična organizacija.

Krona vseh organizacij in vsega dela je politična organizacija, ki ima nalogo prevzeti vodstvo proletarske države.

Naša politična organizacija se bliža z velikimi koraki svoji proletarski nalogi.

Če je uvedla v svoje vrste demokracijo, če je pravično odmerila davke potom progresije, potem je to znamenje, da se zaveda, da je majhna socialistična država v sredi kapitalistične države.

Glavna njena naloga je, da širi svoje meje in da skrbi, da tudi druge že našete organizacije korakajo v pravi smeri.

S tem, da širi svoje vrste, zmanjšuje vrste nasprotnikov. Ko bodo njene vrste večje in močnejše od nasprotniških, takrat bo napočil dan socialističnega proletariata, ko prevzame vlado in odgovornost

v svoje roke.

Skrbimo, da bomo boljše pripravljeni, nego so bili naši predniki v zgodovini!

se dobe vstopnice pri Höferju v Šolski ulici.

Na Teznu je bila pred tednom otvorena nova podružnica našega konsumnega društva.

Namesto dr. Irgoliča in Vidmarja smo dobili v upravo Mestne hranilnice dva nova demokratska drdr., Kodermana in Drnovška. Zdi se, da merodajna oblast nikakor noče odstopiti od načela, da mora takšne zavode upravljati stranka, ki je izgubila že davno vse zaupanje v javnosti. Mestna hranilnica je ravnokar prestala težko krizo in že ji visoka gospoda pripravljata tla za nove. Bomo videli, če bo občinski svet voljan pritrditi temu stališču.

Vlomilca Vincenca Kurnika, ki je letošnjega julija iz cerkve v Sv. Marjeti pri Ptujju odnesel več dragocenosti, je mariborsko sodišče obsodilo na poldruge leto težke ječe.

Brihtna »Volksštima« se že vnaprej zavaruje za slučaj, da bi morala na naše bodoče neprijetne konstatacije vztrajati v taktiki celotedenskih molkov. Pravi namreč, da noče imeti posla z ljudmi, ki da ne dajo odgovora na njene insinacije, med katerimi so nekatere celo osebnega značaja. (Onda, gospoda priznava, da ne vodi samo »idejnega« temveč tudi prokleta osebni boj!) »Volksštima« z reminiscencami na svoja osebna kruljenja menda ja ne cika tudi na afero s s. Kocjančičem, ki mu je očitala plačanstvo, pa jo je potem pozval, naj pove zavoljo interesantne javne primerjave dohodke svojega glavnega urednika, nakar si je nadela enostaven — nagobčnik? Ali pa na slučaj s ss. Bernotom in Svetkom, ki ju je pozvala, naj povesta, če sta vložila tožbo proti »Slovcu« radi njima očitane denunciacije g. Mihevcu pri oblasti? »Naprej« je takrat podal pozitivno izjavo, ki jo je pa »Volksštima« kratkoma ignorirala, tako da njeni bralci še danes lahko verjamejo, da sta oba sodruga zmožna takšne lopovščine! Gospodje, če cikate na podobne slučaje, v katerih ste si sami dokazali, da ste svojo moralo šolali med najbolj povaljano klerikalno žurnalistiko, potem razumemo, da že vnaprej iščete nerodnih izgovorov, kako bi utemeljili svoj molk za neprijetnosti, ki vam jih bomo še servirali. Mi namreč ne menimo nehati, dokler nam ne boste dali za vsa vaša obrekovanja zadoščena in dokler ne boste stali kot nageci pred javnostjo, ki vam danes še zaupa.

Iz stranke.

Sodruga ki so se priglasili za **govorniško (politično) šolo**, prosimo, da pridejo dne 5. decembra ob 18. v upravo »Napreja« na razgovor o času in kraju. Kdor ne utegne priti osebno, naj naznani še pred tem dnem, katere dneve v tednu ima čas. To je potrebno za razdelitev ur. Po 5. decembru se novi priglasijo ne bodo več upoštevali.

Trbovlje. V petek, 8. t. m. se bo vršilo v »Delavskem domu« ob 4. popoldne predavanje sodr. Bernota »O klerikalizmu in socializmu«. Vstopnina 1 Din. Sodrugi, udeležite se predavanja polnoštevilno, kajti le v izobrazbi je moč delavstva.

Vestnik Svobode.

»Svoboda« v Spodnji Šiški. V sredo, 6. t. m. važna odborova seja. — Predsednik.

Gospodarstvo.

— **Pred propadom vinogradništva v Banatu.** Pred tednom dni so priredili vinogradniki okolice Vršca in Bele cerkve več shodov na katerih so razpravljali o propadu, ki preti vinogradništvu. V Avstrijo so namreč iz teh krajev izvozili še pred kratkim do 500.000 hl vina, zda; pa ostaja to vino doma. Vlada je sicer obljubila svojo pomoč, toda storila dosedaj še ni ničesar.

— **Prometno ministrstvo** je zopet prejelo iz Nemčije na račun reparacij 36 lokomotiv za promet z brzovlaki in s tovrstnimi vlaki.

— **Ravnateljstvo madžarskih železnic** je povišalo tarife za prevoz potnikov za 100%, za prevoz prtljage pa za 200%. Nove tarife veljajo od 1. decembra dalje.

— **V Tušnici pri Livni** so odkrili nove zaloge premoga, ki znašajo več milijonov ton.

Izplačevanje življenjskih zavarovalnih polic dunajskih zavarovalnih družb.

Usoda pri dunajskih zavarovalnicah zavarovanih glavnice prizadela je po prevratu zavarovancem v naši državi radi nizkega tečaja avstrijske valute mnogo težkih skrbi. — Tisoči zavarovancev so bili mnenja, da so njihovi dolgoletni prihranki ogroženi.

Največji del zavarovanih glavnice, katere so od leta 1919, zapadle v izpla-

čilo, ostal je do danes nelzplačan, ker se v tem pogledu na večkratnih mednarodnih razpravah ni moglo v zaščito zavarovancev dosedaj doseči nobenih pozitivnih uspehov.

V tem položaju nastala je sedaj razveseljiva sprememba, katera bode gotovo vzradostila mnogoštevilne zavarovance.

Kakor nam zavarovalna družba za življenje »Feniks« poroča, deponirala je ista celotne premijske rezerve za svoje zavarovance v kraljevini SHS brez vsake državne pripomoči v zakonito predpisanih vrednostnih papirjih jugoslovanske veljave

Enako založila je zavarovalna družba za življenje »Feniks« premijske rezerve za vse one zavarovance v naši državi, kateri posedujejo police naslednje navedenih zavarovalnih družb:

Allianz Atlas, Allgemeiner Beamtenverein, Giselaverein, Janus, Universale, Wiener Städtische Versicherungs-Anstalt vse na Dunaju in Erste Militärdienst-Versicherungsanstalt v Budimpešti.

Skupne premijske rezerve znašajo približno 20.000.000 jugoslovanskih kron.

Vsled tega je v naši državi **dvignjen sekvester** nad imetkom zavarovalne družbe »Feniks« ter se je njenim podružnicam v naši državi podelilo **dovoljenje za sklepanje novih življenjskih zavarovanj.**

Vsi zavarovanci zgoraj navedenih zavarovalnih družb, katerih police so vsled smrtnih slučajev ali dospelosti medtem v izplačilo zapadle, — pozivajo se tem potom — da se zgledajo pri ravnateljstvu zavarovalne družbe za življenje »Feniks« v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 1, oziroma pri njeni začasni poslovalnici v Zagrebu, Frankopanska ulica št. 2, — kjer se jim bodo na temelju predloženih potrebnih dokumentov zapadle glavnice v celoti izplačale v jugoslovanskih kronah.

Vsi drugi zavarovanci zgoraj navedenih družb, katerih police še niso dosele naj se istotako javijo pri omenjenih poslovalnicah zavarovalne družbe za življenje »Feniks« — v svrhu oznake na policah, da se jim bodo zavarovane glavnice svoječasno v celoti izplačale v naši državi v jugoslovanskih kronah.

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ). Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Razno perilo

za dame, gospode in deco

po najnižjih cenah pri

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

Po nižani ceni priporoča svojo veliko izbiro

modernih klobukov

Modni salon Stuchly-Maške

Židovska ulica 3.

Kožuhovina

svila, modni nakit, predpasniki, spodnja krila

po nižanih cenah

pri

A. ŠINKOVIC nasi.

K. SOSS.

Ljubljana, Mestni trg 19.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50,
v lastnem poslopu.

— Brojčavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457. —

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-:—: deposits itd. :—: